

OBSAH

PŘEDMLUVA	5
I. PŘEDMĚT, ÚKOLY A METODY TYFLOPSYCHOLOGIE	8
1. Předmět tyflopsychologie	8
2. Tyflopsychologie jako samostatné odvětví psychologické vědy	10
3. Úloha zraku v činnosti člověka a následky jeho porušení	12
4. Úkoly, význam tyflopsychologie a její vztah k jiným vědám	14
5. Metody tyflopsychologického zkoumání	18
6. Základní směry vývoje tyflopsychologie	20
II. PROBLÉM KOMPENZACE V TYFLOPSYCHOLOGII	23
1. Pojem kompenzace a její fyziologické základy	23
2. Vzájemný vztah biologických a sociálních faktorů kompenzace	27
3. Kritika biologizačních teorií kompenzace slepoty	35
III. POZORNOST NEVIDOMÝCH	38
1. Pozornost a její úloha při defektech zraku	38
2. Zvláštnosti pozornosti nevidomých	40
IV. POČITKY U NEVIDOMÝCH A SLABOZRÁKÝCH	43
1. Senzorická organizace člověka při defektech zraku	43
2. Projevy psychofyzických zákonitostí počitků při slepotě a slabozrakosti	45
3. Druhy počitků a jejich úloha v psychickém životě nevidomých a slabozrakých	49
4. Zvláštnosti zrakových počitků u částečně vidících a slabozrakých	52
5. Využívání zraku ve školní činnosti částečně vidících a slabozrakých	59

6. Sluchové počítky u nevidomých	64
7. Kožní počítky u nevidomých	67
8. Kožně optický smysl	70
9. Kinestetické počítky u nevidomých	72
10. Vibrační počítky u nevidomých	75
11. Chemorecepce u nevidomých	78
12. Statické počítky u nevidomých	80
V. VNÍMÁNÍ NEVIDOMÝCH A SLABOZRAKÝCH	82
1. Vnímání, jeho typy a mechanismy při narušených funkcích zraku	82
2. Srovnávací charakteristika hmatového a zrakového vnímání	85
3. Podstata, formy a způsoby hmatového vnímání	88
4. Hmatové vnímání prostoru	92
5. Úloha hmatu v činnosti nevidomých	95
6. Zvláštnosti zrakového vnímání slabozrakých a částečně vidících	99
VI. PŘEDSTAVY NEVIDOMÝCH A SLABOZRAKÝCH	104
1. Základní zvláštnosti paměťových představ nevidomých a slabozrakých	104
2. Vytváření představ při defektech zraku	107
3. Zrakové představy později osleplých	111
4. Kritika znakových teorií představ	114
VII. PROSTOROVÁ ORIENTACE NEVIDOMÝCH	117
1. Pojem orientace v prostoru	117
2. Úloha smyslových orgánů při orientaci nevidomých	120
3. Topografické představy	123
VIII. PAMĚŤ NEVIDOMÝCH A SLABOZRAKÝCH	126
1. Otázky psychologie paměti nevidomých	126
2. Specifické zvláštnosti procesů paměti nevidomých a slabozrakých	127
IX. OBRAZOTVORNOST NEVIDOMÝCH	133
X. MYŠLENÍ NEVIDOMÝCH	138
1. Myšlení a jeho úloha při kompenzaci slepoty	138
2. Teorie myšlení v buržoazní tyflopsychologii	139
3. Myšlenkové operace	142
4. Formy a druhy myšlení	145

XI. ŘEČ NEVIDOMÝCH	150
1. Pojem řeči a jejích funkcí v tyflopsychologii	150
2. Zvláštnosti rozvoje řeči nevidomých dětí	153
XII. EMOCIONÁLNĚ VOLNÍ SFÉRA PSYCHIKY NEVIDOMÝCH	159
1. Zvláštnosti emocí a citů u nevidomých	
2. Emocionální stavy a vnější výraz emocí	163
3. Vůle nevidomých	164